

CURIERUL SANITAS

Buletin informativ
al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova

Nr.1 (125)
Martie, 2017

MULTSTIMATE COLEGE,

*Cele mai frumoase și importante ființe de pe pământ sunt
sărbătorite în fiecare an de 8 Martie.*

*Pentru toate femeile minunate din viața noastră avem
un gând frumos de transmis.*

*Ziua de 8 Martie este ziua feminității, a frumuseții, a dragostei,
ziua în care femeia – ființa delicată, sensibilă, cea care dă viață,
este în centrul atenției. În această zi specială cu toții transmitem
femeilor din viața noastră un gând bun. Este ziua în care ne
exprimăm admirația pentru cine sunteți, pentru eleganță, pentru
calm, pentru frumusețe, pentru generozitate, pentru delicatețe.*

*Va dorim, MULTSTIMATE DOAMNE ȘI DOMNIȘOARE,
să aveți parte de o primăvară plină de iubire și armonie,
aducându-vă în dar un firav mărțișor, simbol al dragostei, care,
prin spiritul său de primăvară, să zăbovească cât mai mult în
sufletul Dumneavoastră.*

*Fiți înconjurată de căldură, tandrețe, armonie, dragoste,
înțelepciune, zâmbete de copii, bunăstare.*

Sănătate Dumneavoastră și apropiaților Dumneavoastră.

*Fie ca pacea și înțelegerea să domine mereu
în familiile Dumneavoastră.*

*Cu deosebit respect,
din numele Biroului Executiv al
Federației Sindicale „Sănătatea”
din Moldova*

*Aurel POPOVICI,
președinte*

REZULTATELE ȘI AȘTEPTĂRILE DERULĂRII CAMPANIEI „NU AGRESAȚI CADRELE MEDICALE”

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova a lansat, în aprilie 2016, campania „Nu agresați cadrele medicale”, care are ca obiectiv principal adoptarea unui act legislativ care să apere corpul medical și care să descurajeze violența de orice natură – fizică sau verbală în adresa lucrătorilor medicali.

Campania a fost lansată în contextul în care, în ultima perioadă, au avut loc mai multe incidente în care au fost agresate cadre medicale.

Atragem atenția că, prin cadre (personal) medicale subînțelegem funcția de medic, asistent medical, șofer de ambulanță, felcer, infirmier sau oricare alt fel de angajat din sistemul de sănătate.

În contextul campaniei demarate, am constatat cu îngrijorare că lipsa de protecție a corpului medical la locul de muncă și agresiunile, din ce în ce mai dese, indică necesitatea adoptării unui cadru legislativ care să apere angajații din sistemul de sănătate împotriva agresiunilor verbale și fizice.

Remarcăm că, timpul de așteptare sau refuzul de a accepta diagnosticul pus sunt doar două dintre motivele pentru care angajații din sistem sunt agresati. Din păcate, foarte puțini depun plângeri.

În acest sens, Federația Sindicală „Sănătatea” a depus și va continua să depună toate eforturile pentru identificarea tuturor situațiilor conflictuale care conduc la acte de violență și a posibilelor soluții pentru prevenirea acestora.

Cunoaștem cu toții despre inițiativa legislativă a dnei Valentina Stratan, deputat în Parlament, medic, cu referire

la completarea Codului contravențional cu un articol nou „Ultragierea lucrătorului medical”. Vă informăm că, proiectul respectiv a fost votat de Parlament în prima lectură.

Vreau să vă atrag atenția, că modificarea cadrului legal nu este unicul scop al campaniei. Vom sensibiliza autoritățile publice despre importanța definirii unor politici care să asigure un mediu de muncă protejat pentru lucrătorii medicali, să fie adoptate instrumente adecvate de protecție a angajaților și anume: canale de comunicare, monitorizare, măsuri de securitate. Este important să fie încheiate acorduri cu și între autoritățile publice (ex. Ministerul Sănătății și Ministerul Afacerilor Interne).

Un alt obiectiv al campaniei vizează comportamentul pacientului în unitățile medicale. Ne dorim ca pacienții să înțeleagă că este nevoie de cooperare, este nevoie de un limbaj și un comportament decent atunci când lucrătorii medicali își exercită profesia.

Vom propune autorităților să faciliteze personalul medical agresat cu posibilitatea de a apela la un Tolverde (linie specială telefonică) cu ajutorul căruia să fie consiliat.

Totodată, ne propunem, ca în comun cu toate colectivele de muncă să conștientizăm pacienții că lucrătorii medicali sunt oamenii care pun suflet și încearcă în condițiile actuale să facă tot ce depinde de ei.

Opinăm că, este nevoie de o re poziționare a profesiei medicale pe scara valorilor sociale, iar redobândirea respectului lucrătorului medical trebuie să reprezinte piatra de temelie a

acestei campanii, deoarece în zilele noastre asistăm la o degradare continuă a statutului cadrelor medicale.

Redarea demnității profesiei medicale presupune, pe lângă condiții de muncă și salarizare adecvate, și oportunități de dezvoltare profesională și respect. Respectul presupune reciprocitate, conduita medicului nu este suficientă, pacientul fiind în egală măsură obligat să respecte personalul medical.

Suntem optimiști și credem că, „lucurile” pot fi depășite printr-o educație „mai mare” atât la nivelul personalului medical, cât și la nivelul pacientului.

Trebuie să recunoaștem că, există o lege a drepturilor pacienților, care este foarte bună, reglementează într-un fel atitudinea profesioniștilor din sănătate, dar credem că în aceeași idee trebuie să existe o lege a statutului medical, o redobândire a prestanței și respectului de care această tagmă a beneficiat și împotriva tuturor împrejurărilor grele din anii trecuți a rezistat și își face treaba cu profesionalism în condiții grele.

Igor ZUBCU,
vicepreședintele Federației
Sindicale „Sănătatea”

COSTUL FORȚEI DE MUNCĂ DIN PERSPECTIVA NECESITĂȚILOR SALARIAȚILOR CARE ACTIVEAZĂ ÎN UNITĂȚILE MEDICALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Ca scop al asigurării respectării drepturilor și intereselor social-economice și de muncă ale salariaților, sindicatele au elaborat Metodologia de estimare a costului forței de muncă din perspectiva necesităților acestora.

Sindicatele, în repetate rânduri, a înaintat conducerii Republicii Moldova propuneri cu referință la eliminarea discrepantei enorme dintre nivelul salariilor și necesitățile de consum pentru asigurarea unui nivel decent de trai și a reproducerii capacităților de muncă.

Menționăm că guvernării Republicii Moldova, practic, nu au făcut nimic pentru soluționarea acestei probleme importante pentru cetățeni. Din contra, pentru a se justifica, au anulat Bugetul minim de consum aprobat în 1993, înlocuindu-l, în anul 2012, cu o normă reprobabilă – minimumul de existență.

Precizăm că minimumul de existență reprezintă niște norme de supraviețuire fizică și se aplică numai în perioada de depășire a acestuia.

Apare o întrebare retorică: avem sau nu în Republica Moldova criză economică profundă? Sigur că nu. Anual, deși ne semnificativ, dar are loc o creștere a economiei, a salariilor etc. Prin urmare, problema constă nu în lipsa sau insuficiența mijloacelor financiare, ci în gestionarea nerațională a acestora. Și asta pentru că mijloacele financiare din republică sunt administrate de către un grup mic de oameni, care, în majoritatea lor, activează în cadrul instituțiilor statale.

Prin urmare, promovarea în Republica Moldova a normei minimumului de existență nu este altceva decât camuflarea de către guvernare a nivelului de trai extrem de scăzut al populației.

Pentru estimarea costului forței de muncă din perspectiva necesităților salariaților s-a ținut cont de recomandările organizațiilor internaționale, primordial, Organizația pentru alimentație și agricultură a Națiunilor Unite și Organizația Mondială a Sănătății. În plus, conținutul coșului alimentar al bugetului rațional de consum a fost orientat spre structura reală a formatului de consum al populației Republicii Moldova.

Astfel, pentru asigurarea nivelului demn de trai al familiei formată din doi salariați și doi copii, potențial ar fi necesar de circa 37 mii de lei pe lună. Această sumă, evident, trebuie să fie acoperită de salariile celor doi salariați-familiști. Or, în medie, quantumul salariului unui angajat, realmente, trebuie

să se stabilească de circa 18,5 mii de lei pe lună.

În p o f i d a faptului că s a l a r i i l e angajaților din S ă n ă t a t e se majorează anual, acestea nici pe departe nu asigură un nivel de trai decent.

C o n c l u z i a vădită ar fi: costul

forței de muncă a angajaților din Sănătate – domeniu declarat prioritar în cadrul economiei naționale, este apreciat doar la nivelul de circa 50 la sută din necesitățile salariaților și familiilor acestora.

De remarcat, că motivul principal al exodului masiv al cadrelor medicale din Sănătate în alte domenii și țări este aprecierea la un nivel foarte scăzut a forței de muncă a lucrătorului medical. Anume această situație a și cauzat declinul atractivității și motivației pentru sectorul sănătății.

Ca o variantă de soluție a problemei considerăm că Guvernul trebuie să revină la aprobarea indicatorului estimării necesităților de consum ale populației, adică a Bugetului minim de consum, după care, peste 4-5 ani, la Bugetul rațional de consum, care să legalizeze evaluarea valorică a conținutului și structurii consumului de bunuri și servicii ca normă de satisfacere completă a nevoilor fiziologice, spirituale și sociale rezonabile ale unei persoane. Adică să se instaureze un trai normal și demn pentru salariații din branșă.

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova, în cadrul negocierii Convenției colective (nivel de ramură) pentru perioada ulterioară și a Contractelor colective de muncă (nivel de unități), va ține cont de nivelul extrem de scăzut al estimării costului forței de muncă a salariaților din Sănătate și va cere o majorare substanțială a veniturilor salariale ale angajaților din unitățile medicale.

Ion CUCU,
consilier principal al
Federației Sindicale „Sănătatea”

ORGANIZAȚIA DE FEMEI DIN CADRUL FEDERAȚIEI SINDICALE „SĂNĂTATEA” DIN MOLDOVA

Consiliul Organizației de Femei din cadrul Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova în activitatea sa are drept scop protejarea drepturilor profesionale, economice și sociale ale femeilor membre de sindicat. Întru realizarea acestui scop Consiliul Organizației de Femei monitorizează respectarea legislației în vigoare vizând protecția drepturilor femeilor, ocrotirea sănătății, crearea condițiilor de muncă inofensive, stabilirea garanțiilor sociale ale femeilor angajate în unitățile medicale, indiferent de forma lor de proprietate. Concomitent, Consiliul organizează activități de informare și motivare a femeilor pentru a se organiza în sindicate; elaborează și implementează unele programe de instruire sindicală a diverselor categorii de sindicaliști privind promovarea egalității de gen în societate, inclusiv în sindicate; participă activ la implementarea proiectelor, diverselor activități, inclusiv sindicale, la nivel național și internațional; susține organizațiile sindicale membre în vederea promovării valorilor și comportamentului non-discriminatoriu bazat pe parteneriat între membrii de sindicat; încurajează participarea femeilor în cadrul dialogului social și promovarea acestora în funcții decizionale ale structurilor sindicale de toate nivelurile.

În urma implicării și participării femeilor în activitățile organizate de către Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova, femeile au devenit mai active în plan profesional dar și ca lideri de sindicat de orice nivel.

Astfel, constatăm că, în urma organizării și desfășurării conferințelor de dare de seamă și alegeri, din 274 de organizații sindicale afiliate la

Federația Sindicală „Sănătatea”, lideri de sindicat femei sunt 161. Creșterea numărului de femei-lideri de sindicat vorbește despre succesul pe care Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova îl are, datorită campaniilor de informare și seminarelor pe care le organizează.

Majoritatea femeilor din sistemul sănătății ocupă funcții prost plătite și sunt mai vulnerabile din cauza veniturilor mai mici. Sistemul sănătății în Republica Moldova este reprezentat de 78% femei, dar totodată funcțiile de conducere sunt ocupate de femei numai în 25 la sută cazuri.

Însă în fruntea Ministerului Sănătății este o doamnă, care la rândul ei are 2 viceministri la fel doamne.

În Consiliul Republican al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova sunt în total 185 membri, dintre care 105 femei, adică 57 la sută.

Președintele Consiliului de Femei al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova este membru al Biroului Executiv al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.

În conformitate cu convenția colectivă pentru anii 2014-2017 (nivel de ramură) sunt incluse articole cu referire la egalitatea de gen: **articolul**

38.6 Salariatul(a) care prestează munca și îngrijește unul sau mai mulți copii până la vârsta de 3 ani, beneficiază de reducere a duratei

normale a timpului de muncă cu 2 ore pe zi, fără să fie afectate salariul de bază și vechimea în muncă; **articolul 39.1** Femeilor care au copii în vârstă de până la trei ani pe lângă pauza generală pentru

odihnă și masă, li se acordă zilnic o oră pentru alimentația copiilor; **articolul 40.9** La prezentarea actelor respective, salariații din Unități beneficiază de concediu suplimentar plătit pe motive familiale, exprimat în zile lucrătoare, în următoarele cazuri: căsătoria salariatului – 3 zile; nașterea sau înfierea copilului – 1 zi; căsătoria copiilor salariatului – 1 zi; decesul părinților, socrilor, soțului, soției, copiilor – 3 zile; decesul rudelor de gradul II - 1 zi; încorporarea salariatului, membrului familiei în armată – 1

zi; persoanelor care au copii în clasele I – II - în prima și ultima zi a anului școlar.

Menționăm că în convenția națională la capitolul „Timpul de muncă și timpul de odihnă”, începând cu luna iunie 2015, este inclus un punct referitor la concediul paternal plătit: **articolul 11(1)** Tatăl copilului nou-născut beneficiază de dreptul la un concediu paternal cu o durată de 3 zile calendaristice, cu menținerea salariului mediu. Concediul paternal se acordă în primele 56 de zile de la nașterea

copilului, în baza unei cereri scrise a salariatului.

Totodată, Vă informăm că Consiliul de Femei din cadrul Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova a cerut 14 zile de concediu plătite.

În perspectivă, Consiliul Organizației de Femei din cadrul Federației Sindicale „Sănătatea” va continua organizarea și desfășurarea activităților pentru protejarea drepturilor profesionale, economice și sociale ale femeilor membre de sindicat.

DRAGI COLEGE!

Într-o societate democratică femeia are mai multe roluri decât cel de mamă, soră, soție sau bunică, deoarece femeile posedă un potențial intelectual și uman deosebit. Activitatea femeilor în toate domeniile generează necesitatea creării condițiilor adecvate, în care femeia să aibă motivația pentru a se implica mai mult în procesele care au loc.

În ultimii ani femeile, muncind cot la cot cu bărbații, se implică activ la promovarea reformelor, pentru a edifica un stat de drept, bazat pe valori democratice.

În ajunul celor mai frumoase, duioase și îndrăgite de toată lumea sărbători –

Ziua Internațională a Femeii,

în numele Consiliului Organizației de Femei

din cadrul Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova,

permiteți-ne să Vă adresăm cele mai sincere cuvinte de dragoste și recunoștință.

Vă dorim să aveți parte de iubire, atenție și înțelegere din partea bărbaților Dumneavoastră, iar gingășia primăverii să Vă însoțească pe parcursul întregii vieți. Fie ca pacea și liniștea să dăinuie în casele și familiile Dumneavoastră, iar fiecare zi să Vă aducă numai bucurii, iar tot ceea ce faceți, toate aspirațiile Dumneavoastră să fie încununuate de succes.

Cu deosebit respect,

Ana CAZACU,

președintele

Consiliului Organizației de Femei

din cadrul Federației Sindicale

„Sănătatea” din Moldova

CONSOLIDAREA DIALOGULUI SOCIAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova, de comun cu colegii sindicatelor de ramură ai Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Sfera Deservirii Sociale și Producției de Mărfuri „Sindindcomservice”, Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova „SINDASP” și Federației Sindicatelor din Energetică și Industrie, afiliați ai Internaționalei Serviciilor Publice (PSI), în perioada 2014-2016, au beneficiat de proiectul PSI – ABVAKABO/FNV Mondiaal „Consolidarea dialogului social în Republica Moldova”.

Proiectul a fost demarat cu scopul de a implica liderii, activiștii și reprezentanții sindicali în dialogul social la toate nivelurile (local, regional și național).

Restructurările care au fost prevăzute și implementarea acestora în Republica Moldova, au necesitat participarea activă a sindicatelor și consultarea permanentă între partenerii sociali cu privire la impactul acelor măsuri asupra serviciilor publice, a locurilor de muncă și a condițiilor de muncă ale

lucrătorilor din sectorul public. De aceea obiectivele prioritare ale proiectului au fost de a consolida performanțele și abilitățile liderilor și activiștilor sindicali în domeniul parteneriatului social, sporirea capacităților de negociere și dialog social și stabilirea unui parteneriat funcțional. Iar obiectivul de dezvoltare al proiectului a fost de a întări capacitatea sindicatelor din sectorul public din Republica Moldova de a îmbunătăți condițiile de muncă și de trai ale membrilor lor, de a apăra drepturile salariaților și de a promova servicii publice de calitate.

În cadrul proiectului au fost organizate diverse activități educaționale și informaționale, Forum-uri de dialog social, precum și întâlniri de planificare și evaluare.

Pe parcurs au fost efectuate cercetări a situației existente în sectorul public în Republica Moldova și a stadiului dialogului social și negocierii colective efectuate. Concomitent, s-au desfășurat Campanii pentru îmbunătățirea dialogului social în sectorul public.

La sfârșitul proiectului a fost

întocmit un studiu cu privire la progresul înregistrat în dialogul social în sectorul public în Republica Moldova și cum a contribuit proiectul la aceasta. Studiul a fost prezentat și discutat la ultima activitate din cadrul proiectului, intalnirea de evaluare.

Ca rezultat al activităților organizate mișcarea sindicală din republică s-a ales cu o îmbunătățire a reprezentării sindicale în structurile de dialog social, liderii și activiștii sindicali s-au activizat în vederea înaintării propunerilor pentru protecția serviciilor publice și ameliorarea legislației și a implementării acesteia.

Menționăm că în urma implementării proiectului nominalizat sindicatele din Republica Moldova și-au dezvoltat o strategie comună pentru a îmbunătăți practicile din domeniul dialogului social și al negocierii colective în sectorul public și și-au mărit capacitatea de a participa la dialogul social și negocierile colective și astfel contribuie la sporirea drepturilor sindicale și îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale angajaților, membri de sindicat.

UNDE PLEACĂ „HALATELE ALBE”?

Resursele umane din sănătate sunt unul din componentele fundamentale ale sistemului, fără de care acordarea asistenței medicale și accesul la servicii de sănătate, funcționarea instituțiilor medicale și a sistemului în întregime nu pot fi realizate.

La 1 ianuarie 2016, în Republica Moldova activau 49130 lucrători medicali, inclusiv 10397 medici și 21527 lucrători medicali cu studii medii. Din medici doar 2/3 sunt implicați nemijlocit în procesul curativ-profilactic, iar raportat la numărul populației, densitatea acestora este de doar 29,2 la 10 mii locuitori (pentru țările UE – 34,5). În ultimii 20 de ani numărul lucrătorilor medicali din Republica Moldova a descrescut cu mai mult de 40%. În ramura sănătății fenomenul „îmbătrânirii” cadrelor persistă stabil. Astfel, în anul 2015 în instituțiile medicale au activat 32,92% medici în vârstă de pensionare.

Anual 2/3 din tinerii specialiști, care au urmat o pregătire de 9-10 ani în domeniu, cu investiții materiale și intelectuale considerabile, nu doresc să continue activitatea de muncă în sistemul public al sănătății. Rata de angajare în câmpul muncii după absolvirea studiilor de rezidențiat, conform repartizărilor, este foarte joasă și constituie circa 59% (chirurgie – 53,1; medicina de familie – 65,5; medicina internă – 39,4; obstetrica – 64,9; pediatrie – 56,1; medicina de urgență – 77,1).

Activitatea medicală este privită de unii tineri specialiști ca un conglomerat de probleme, ce include salarii insuficiente, grad înalt de responsabilitate, mediul nesănătos din instituții, indiferența conducerii unor instituții față de

problemele specialiștilor, cât și problemele pacienților, pe care medicul nu-i poate ajuta din cauza lipsei de echipament și resurse. Din salariul unui tânăr specialist, care are familie, casă nu poate cumpăra și nici un apartament cu o odaie cel puțin, nici banca nu oferă credit când se declară venitul oficial pe an. Și, apoi, cum să achiți lunar creditul din salariul acela mic?

În conformitate cu prevederile Codului muncii al Republicii Moldova, Legii salarizării nr.847 din 14.02.2002, Convenției colective nivel de ramură pe anii 2014-2017 (nivel de ramură) și contractelor colective nivel de unități, angajatorul este în drept să aplice diferite forme de stimulare materială a salariaților. Nu toți conducătorii unităților medicale respectă prevederile legislației ce țin de acordarea ajutorului material obligatoriu, sau dacă planifică asemenea mijloace, nu iau în calcul adaosurile și suplimentele la salariul de funcție. Frecvent angajatorii practică munca neplătită fără a achita cumularea profesiilor (funcțiilor) în cazurile înlocuirii salariatului temporar absent.

În mai multe unități medicale tinerii specialiști, au beneficiat din contul Administrației Publice Locale, de spațiu locativ, terenuri pentru construcția spațiului locativ, compensații lunare etc. – facilități acordate întru menținerea cadrelor tinere în sistem. În pofida măsurilor întreprinse, ramura sănătății continuă să se confrunte cu o migrație masivă a cadrelor medicale în alte domenii și țări. În anul 2015, în unitățile medicale s-au angajat 3878 de salariați dar numărul angajaților

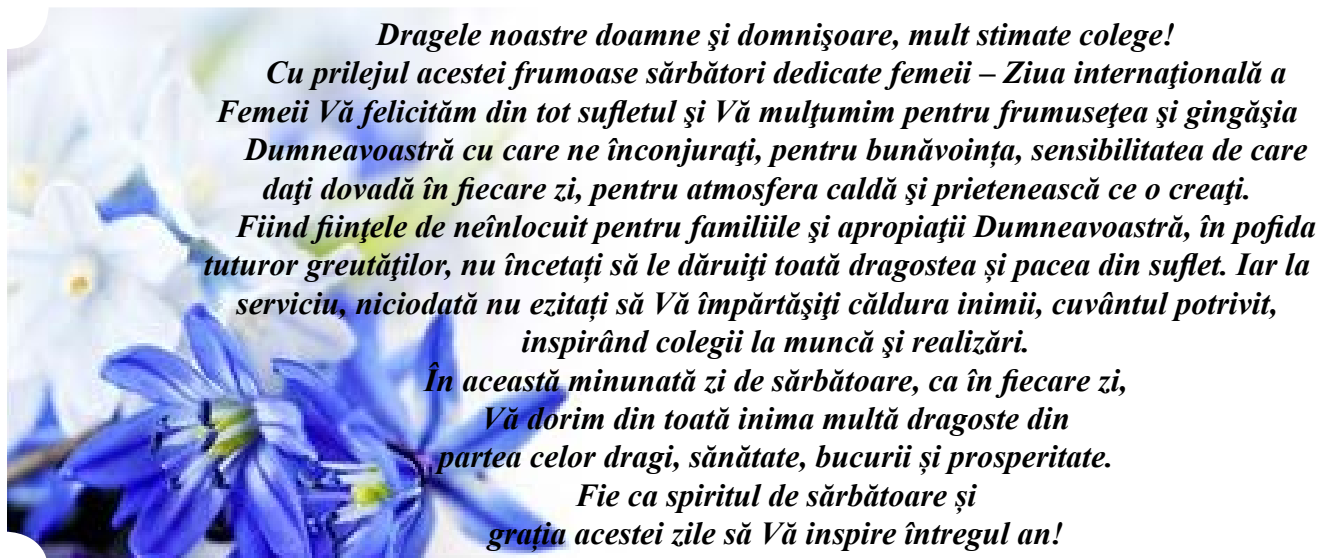
disponibilizați din diferite motive a constituit 6192 de salariați.

Migrația personalului medical este provocată de căutarea unor oportunități mai bune pentru sine și familia sa. La Ministerul Sănătății se adresează anual pentru confirmarea actelor de studii și activitate profesională aproximativ 250 de solicitanți. Direcțiile prioritare de plecare a medicilor sunt România, Italia, Germania, Franța, Portugalia, Canada, Rusia, Irlanda și Spania. Personalul medical care migrează peste hotarele Republicii Moldova se angajează în domeniul sănătății sau în alte domenii ale economiei, cum ar fi domeniul social (îngrijiri la domiciliu), construcții, agricol etc.

Resursele umane din sănătate constituie unul din componentele fundamentale ale sistemului. Lucrătorii medicali așteaptă schimbări mai semnificative și eficiente din partea autorităților. Unii medici au relatat că au impresia că reformele actuale din sistem nu sunt realizate spre binele lucrătorilor medicali, ci invers, împotriva acestora. Salariile mici, condițiile de muncă, migrația personalului medical etc. pun în pericol asigurarea

accesului echitabil a populației la asistență medicală calitativă, ceea ce poate fi un factor destabilizator și strategic important pentru sistemul de sănătate și țară la general.

În articol au fost folosite materialele din sursele: <http://www.ms.gov.md>; <http://www.cnms.md>; <http://www.sindsan.md>.

*Dragele noastre doamne și domnișoare, mult stimate colege!
Cu prilejul acestei frumoase sărbători dedicate femeii – Ziua internațională a Femeii Vă felicităm din tot sufletul și Vă mulțumim pentru frumusețea și gingășia Dumneavoastră cu care ne înconjuțați, pentru bunăvoința, sensibilitatea de care dați dovadă în fiecare zi, pentru atmosfera caldă și prietenească ce o creați. Fiind ființele de neînlocuit pentru familiile și apropiații Dumneavoastră, în pofida tuturor greutăților, nu încetați să le dăruiți toată dragostea și pacea din suflet. Iar la serviciu, niciodată nu ezitați să Vă împărtășiți căldura inimii, cuvântul potrivit, inspirând colegii la muncă și realizări.
În această minunată zi de sărbătoare, ca în fiecare zi, Vă dorim din toată inima multă dragoste din partea celor dragi, sănătate, bucurii și prosperitate.
Fie ca spiritul de sărbătoare și grația acestei zile să Vă inspire întregul an!*

*Vitalie DANILIUC,
președintele CS al CS Hâncești*

FEMEIA TREBUIE RESPECTATĂ!

O femeie își poartă lacrimile asemeni bijuteriilor.

De la naștere și până la ultima răsufare trăiește cu dăruire de sine pentru toți cei dragi din jurul ei: își schimbă numele, își schimbă casa, își părăsește părinții pentru a crea o familie, construiește un cămin, dă naștere copiilor suportând durerile insuportabile ale nașterii.

Femeia - de-a lungul vieții tot ceea ce face, face pentru familie: gătește cu drag, curăță cu spor, crește cu iubire copii, este un umăr pe care poți plânge...

Mult stimatele și dragele noastre doamne și domnișoare, pentru tot ceea ce faceți Vă mulțumim

din tot sufletul și Vă dorim multa sănătate, fericire și liniște sufletească alături de cei dragi! Să aveți puterea și forța necesară să treceți peste toate greutățile care Vă stau în cale! Mult succes, realizări frumoase, cât mai multă înțelegere din partea celor ce Vă înconjoară, capul sus și niciodată să nu lăsați mâinile în jos!

Vă urăm o primăvară frumoasă, cu mult soare, fericire și toată dragostea prinsă într-un frumos buchet de ghiocei ce vestesc venirea celui mai frumos anotimp al anului.

*Sergiu BUDĂI,
președintele CS al SR Leova*

GALA STUDENȚILOR LAUREAȚI – 2016

Comitetul Sindical Studențesc al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și-a desemnat, pentru al V-lea an consecutiv, cei mai buni studenți. Decernarea premiilor a avut loc în cadrul unei ceremonii fastuoase „Gala Studenților Laureați – 2016” și a cuprins șase categorii: studii, știință, abilități organizatorice, sport, cultură și voluntariat. La ceremonie au participat reprezentanți ai administrației Universității, decani, prodecani, cadre profesoral-didactice, studenți, rezidenți reprezentanți ai Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, precum și mass-media.

Ceremonia a fost deschisă de rectorul Ion Ababii, care a făcut o scurtă retrospectivă pentru anul ce s-a scurs, în care a punctat principalele realizări obținute de către USMF „Nicolae Testemițanu”. Rectorul a menționat că, în ultima perioadă, s-au intensificat mobilitățile academice cu participarea studenților, au fost semnate mai multe acorduri de colaborare în acest sens, au fost adaptate programele de studii la standarde internaționale ș.a. Profesorul Ion Ababii a îndemnat mediciniștii să fie la fel de perseverenți, cutezanți și creativi, pentru că de acțiunile pe care le vor întreprinde depinde viitorul Alma Mater, al sistemului național de sănătate și viitorul acestei țări.

Cu un cuvânt de salut în adresa premianților a venit și prorectorul pentru asigurarea calității și integrării în învățământ, Olga Cernețchi, care a subliniat că studiile la medicină diferă de cele de la alte instituții, prin multitudinea obiectelor studiate, a volumului de cunoștințe obținut și prin nopțile

nedormite. „Medicul este puternic prin cunoștințe. Și atâta timp cât învățăm – noi rămânem tineri”, a adăugat prorectorul.

Pe parcursul acestui an au înregistrat performanțe și studenții internaționali, care vizibil emoționați de premiile primite au adresat cuvinte de recunoștință Universității pentru instruirea primită, pentru condițiile de studii oferite, dar și pentru susținerea consecventă a acțiunilor mediciniștilor.

Cu diplome și premii bănești pentru cei mai activi studenți a venit și Igor Zubcu, vicepreședintele Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, care i-a încurajat pe toți cei prezenți să participe în activități extra-curriculare pentru că astfel se dezvoltă

noi inițiative, se leagă relații de prietenie și împreună pot să contribuie la dezvoltarea sistemului de sănătate din țară.

În contextul sărbătorilor de iarnă au fost anunțate și rezultatele concursului „Cel mai frumos cămin în haine de sărbătoare”. Astfel, pentru al doilea an consecutiv pe primul loc s-a situat Căminul nr. 1, pe locul II – Căminul nr. 8, iar Căminul nr. 2 s-a clasat pe locul III.

La ceremonie au fost nelipsite colindele, cântecele de Crăciun și tradiționala urătură. Tinerii au primit în dar colaci și dulciuri, precum și mulțumiri pentru că, în acest fel, au dat start frumoaselor obiceiuri din ajunul sărbătorilor de iarnă.

*Gheorghe BURUIANĂ,
președintele Organizației de Tineret
din cadrul Federației Sindicale „Sănătatea”
din Moldova*

DEDICAȚIE celor mai frumoase ființe de pe pământ

*E puțin să fii o floare,
E naiv să fii o stea,
E absurd să fii crăiasă,
Dar FEMEIE e ceva!!!*

Cele mai frumoase ființe de pe pământ sunt sărbătorite în fiecare an de 8 Martie. Ziua de 8 Martie este o zi plină de feminitate, zâmbet și căldură sufletească.

În această zi, noi, bărbații manifestăm deosebit respect mamelor, ne exprimăm prin tandrețe și iubire soțiilor, prin dragoste și grijă sufletească fiicelor, prin veșnice comemorări – bunicelor.

Cu ocazia sărbătorilor de primăvară, permiteți-mi să-mi exprim stima și admirația față de poziția civică a Dumneavoastră, care denotă o voință puternică, patriotism, dragoste de viață, deosebite calități sufletești și să Vă urez multă sănătate, fericire, prosperitate, să aveți parte de o primăvară plină de iubire și armonie, să fiți încurajate de căldură, tandrețe, zâmbete de copii și bunăstare. Fie ca pacea și înțelegerea să domine mereu în familiile Dumneavoastră.

Victor ȘCAREVNEA

președintele CS al IMSP Institutul Mamei și Copilului

ȚIE FEMEIE...

Primăvara prin cântece și culoare ne îmbată. Fiecare ciripit de pasăre prevestește un nou început, fiecare floare înflorită dăruiește o nouă duioșie, iar vouă dragi femei, care zilnic purtați imaculatul halat, sunteți asemenea

ghioceilor care dăruiesc speranță. Probabil cel mai important lucru – să speri că fiecare zi devine o nouă poveste, cu un final frumos.

Dragi femei, care zilnic Vă asumați curajoasa responsabilitate de a fi lucrător medical, Vă

dorim din toată inima împliniri și realizări cât mai importante pentru Dumneavoastră. Să purtați primăvara ca pe o cunună de flori, iar dăruirea zilnică să Vă fie răsplătită înzecit!

Femeie cu miros de primăvară...

*Când norii cern zăpezi grămadă,
Iar soarele clipește-ncet
Și ciripitul păsărilor ca o baladă
Lăsând în urmă sufletu-n tăcet.
Și tu femeie cu miros de primăvară,
Prin flori te pierzi și ești un scut
Topești și la și în urmă, iarnă și povară,
Ești rod de viață – ești un început.
Și primăvara bate la fereastră
Iar tu femeie – dulce Doina ești
Păstrează cu sfințenie fastră
Iubirea și căldura mereu s-adăpostești.*

Administrația SR Cimișlia

Comitetul Sindical al SR Cimișlia

Femeia - primăvara vieții!

Femeia este primăvara vieții, este anotimpul care reușește să topească într-o singură culoare toate nuanțele celor patru vârste. După Grigore Vieru, femeia este al cincilea anotimp... poetic, romantic și atotcuprinzător... Femeia există ca să dea naștere și să facă să renască viața, să șteargă lacrimile copiilor, să aline suferința și durerile bătrânilor, să iubească și să trudească până când poate să-și împletească cuibul sub streșina propriei case.

Asemenea primăverii, este însoțită sau înourată, capricioasă și schimbătoare, caldă, proaspătă sau rece, ca o zi, ca un izvor sau ca o noapte de martie.

Cine știe, poate că așa a vrut viața, să fie ștearsă, fără să fie uitată, tragica zi de 8 martie a anului 1908, în care își are originea această sărbătoare, când la New York, în Statele Unite, în timpul unei greve la o fabrică textilă, au murit, arse de vii, 129 de femei militând pentru drepturile lor la locul de muncă. De-a lungul vremii, femeia a fost în centrul vieții sociale și nu numai, dincolo de rolul de mamă sau soție, femeile având realizări în diverse domenii, iar unele dintre ele ajungând nu doar

celebre ci și foarte influente. Femeile sunt adevărate eroine, care luptă pentru scopurile lor, care trec prin viață cu fruntea sus.

Iată de ce ziua de 8 Martie este pentru noi o adevărată sărbătoare a florilor. Este ziua în care bărbații sărbătoresc fetele și femeile de toate vârstele, le aduc în dar florile primăverii, ale iubirii și ale stimei. Lângă ele așează, de cele mai multe ori, un dar cu grijă ales.

FEMEIA - este punctul culminant, ultima, grandioasa operă a lui Dumnezeu, reprezintă ultima trăsătură de condei a Sa. Femeia este mamă, soție, fiică, prietenă. Femeia este cea care educă și completează bărbatul. Dacă nu ar fi ea, nu ar exista însăși frumosul. Fără ea lumea ar fi pustie, fără finețe și înțelegere.

În preajma zilei de 8 Martie din partea colectivului IMSP „SR Fălești”, aducem mult stimă, doamne și domnișoare cele mai frumoase, cele mai calde, cele mai curate, cele mai sincere urări de bine, sănătate și prosperitate.

Fie ca frumusețea, dragostea, sinceritatea, respectul și rafinamentul - aceste flori ale omeniei să Vă însoțească oriunde și oricând.

Dina SECRIER,
președintele CS al SR Fălești

CU PRILEJUL SĂRBĂTORII DE 8 MARTIE!!!

**Comitetul Sindical al IMSP Spitalul Dermatologic și
Maladii Comunicabile**

**Vă felicită cu ocazia Zilei Internaționale a Femeii
- 8 Martie este ziua în care se îmbină armonios
cele patru caracteristici ale femeii: sensibilitatea,
frumusețea, tandrețea și finețea.**

**Vă apreciem: calitățile, atitudinea, eforturile depuse
zi de zi în activitatea profesională, să Vă însoțească
mereu modestia, răbdarea și buna dispoziție.**

**Fie ca toate împlinirile frumoase, sănătatea și
spiritul acestei zile să Vă însoțească pretutindeni!**

Cu stimă și respect,
Moroșan VITALIE,
președintele CS al IMSP Spitalul Dermatologic și
Maladii Comunicabile

RECITAL DE POEZIE DEDICAT ȚIE, FEMEIE!

DOAMNELE-MEDICI

Precum lebăda pe ape
Așa-s doamnele-n halate
Tandre, grațioase
La suflet frumoase
Dăruiesc căldură
Și ne dau tărie
Așteptând alături
Bine să ne fie.
Ascultând durerea
Ne oferă brațul
Suferă alături
Când vine necazul.
Nu măsoară timpul
Petrecut cu noi
Tot veghind alături
Când avem nevoi.
Sunt la fel ca mama
Când le privim fața
Le simțim alături
Și ne dau speranța.
Azi e ziua voastră
Doamne în halate
Blânde, mângâioase
La suflet curate.

FEMEIE, ȚIE EU MĂ-NCHIN

În prag de primăvară
Când și cocorii vin
Învie tot pământul
Femeie... eu mă-nchin.
Mă-nchin cu drag la tine
Cu flori și vorbe dulci
Femeie, mamă blândă
Ce ții în brațe prunci.
Ești creatoarea lumii
Regină bună ești
Le reușești pe toate
Ca zâna din povești.
Și de sunt mic sau mare
Durerea când o simt
Aștept o alinare
La tine mamă strig.
Te-au tot slăvit poieții
În vers și în cuvânt
Nu-înlocuiește nimeni
O mamă pe pământ.

ПОЗДРАВЛЕНИЕ!

О трудном - писать я не буду
С весною поздравить хочу
И благ и здоровья семье,
Вам -
От сердца сегодня скажу!
Пусть радость царит
В Вашем доме
И счастливы дети всегда
И чтобы смеялась и пела
От радости Ваша душа.
Чтоб силы весна возродила,
И к радости жизнь Вас вела,
И чтобы судьба Вас любила
И блага дарила всегда!

*Cu deosebit respect,
Colectivul
Spitalului de Psihiatrie Bălți*

